

ERŐSVÁR

MIGHTY FORTRESS

MÁRCIUSI IFJAK.

Azt mondják, hogy azé a jövő, akié az ifjuság. Magyar Testvéreim figyeljete jól szavaimra: Nézzetek szét a világba, mi forog ma a legnagyobb veszélyben? Gyermekeitek. A jövőtök! Nem akarok bírálatot mondani, de az az érzésem, hogy itt Amerikában is, ahol a gyermek szinte bálvány imádatban részesül, valahogy nem érik el azt a célt, amit szeretnének. Vegyetek kezetekbe egy ujságot s megriadva nézitek, olvassátok a bűnnek fertőit, melybe épen a fiatal-ság zuhan a legtöbbször. A börtönök telve vannak fiatalok bűnözőkkel? Mi az? Hiszen ez még rettenetesebb, mintha a nyomor által megvakított öregek jutnak a bűn útjára. Hol vannak az ifjuságnak azok a nehéz gondjai, amit néha az erős férfi váll alig képes viselni és mégis ők töltik meg az alvilágot? Nem halljátok szülők, hogy a rab bilincsek csörgése felétek kiáltja vádolásait? Minden lépésük, minden lánc-csörrenés, mint valami kísértő hangja azzal vádol, hogy: szülők, Ti vagytok az okai sorsomnak, mert nem neveltetek becsületes emberré, nem gondoltatok rám. Azt gondoltátok, ha eledelt, ruhát és pénzt adtok, az elég . . . és a nevelés nehéz munkáját már nem vállaltátok? Miért nem tanítottatok meg törvény tiszteletre, szülői tiszteletre, szófogadásra, hitre, tiszta gondolatokra, magasabb szellemi világ szerelmére? Most hallgassátok a láncok csörgését, fiaitok keserves nyögését és a villamos székek halált hozó sisetegését.

Bélyegezzetek európai barbárnak, de én nem tudtam egy véleményt vallani azokkal az ujságokkal, melyek kárhoztatták azt a bírót, aki három éretlen gyermeket megveretett. Hiszen szemébe nevettek a szülőknek, amikor intették őket, kigunyolták a panaszos jogait s most az következett volna, hogy szemébe nevensenek a társadalmi rend törvényes képviselőjének, a bi-

ronak is és azután van-e földi hatalom, amelyik megfékezne őket?

A kertész munkája közben nyesi is a fákat, ha termő ágakat akar kapni. A gyermekeket is nevelni kell, hogy szülőket megbecsülő, becsületes, istenfélő és törvénytisztelő emberek váljanak belőlük . . .

Felelősek vagytok Testvéreim Isten és emberek előtt gyermekeitekért. Százszor felelősek mai magyar szülők, akiknek olyan gyermekeket kell nevelniök, akiken meglátszik, hogy 1848-as magyar nemzet unokái. Akikre nagy feladatok várnak. Akiknek ki kell formálni magukból az új márciusi ifjakat. Szülők, ne szégyeljétek itt se magyarságotokat. Nekünk a multunk dicső, atyáink hősök, akiknek érdemeik vannak. Ne gondoljátok, hogy jobban megbecsülnek, ha szintelen, nemzetiöntudat nélküli gyermekeitek lesznek. Csak akkor értékelnek, ha van gerinces, hithű ifjuságunk, amelyik nem magától hódol.

Fel Testvéreim, mutassuk meg életerős ifjuságunkban a jövőt, amelyiknek dacos, kemény rendülésétől még a távolból is meginognak Trianon falai! Ha ezt megtesszük és nem nevelünk lelkileg beteg, testileg korcs gyermekeket, akkor nem kell csüggedéssel meláznunk a multon, hanem biztos hittel nézhetünk egy lendületesebb jövőbe. És csak ezzel a fogadalommal ünnepelehetjük meg 1848 Március 15-ét méltóképen.

Ha lesz egészséges lelkü, tisztaerejü ifjuságunk, akkor vele meghódíthatjuk az egész világ szeretetét és tiszteletét s akkor joggal követelhetjük szabadságunkat és hazánkat. Magyar Szülők, rajtatok a felelősség, mert kezetekben a jövő, mert nektek kell nevelni gyermekeiteket! Ne feledjétek, hogy ha Istennek és hazának nem szánjátok, akkor a magatok számára se lesztek képesek megtartani őket. Ép testet és ép lelket az új márciusi ifjaknak! Isten minket megsegit.

Brachna Gábor.

A KANADAI MAGYAR LELKÉSZ KONFERENCIA.

Közlő: Csonták Ferenc.

Történelmi nevezetességü a kanadai magyar evangélikus egyházak életében az a konferencia, melyet a kanadai magy. ev. lelkészi kar febr. 16-tól, febr. 18-ig tartott Kitchenerben. Az első két nap, vagyis febr. 16. és 17-én hosszas és beható tárgyalások készítették elő a febr. 18-iki gyűlést, melyen a kanadai egyházkerület püspöke Rev. John Reble elnökölt.

Ezen három napig tartó konferencián megvitatás tárgya volt a további magyar evangélikus egyházfejlesztés és szervezés munkája, melynek eredményeképpen elhatározott, hogy ugy Montreálban, valamint Torontóban is a közeljövőben megkezdődik a magyar evangélikus templom- és iskolaépítés, mert ezeknek hiányában az egyházépítő és fejlesztő munka majdnem lehetetlen.

A montreáli egyház további vezetése alól Kellner András száz év. lelkész urat az egyházkerület püspöke felmentette s annak vezetésével Csonták Ferenc magy. ev. lelkész ur bízott meg, ki egyben a templomépítési akció vezetésére is felhatalmazást kapott. Csonták Ferenc ev. lelkész megbízást kapott a winniepei magy. evangélikus egyház megszervezésére is, ki a közeljövőben Winnipegre utazik s tárgyalásokba bocsátkozik a manitobai egyházkerület püspökével és megkezdí egyhákszervező munkáját.

A torontói egyházközség vezetésével Ruzsa Jenő ev. lelkész ur bízott meg, ki nemsokára hiveinek legnagyobb öröme Torontóba is költözködik s az intenzív egyházi munka betetőzésül csakhamar állni fog a torontói magy. evangélikus templom is, mely hirdetni fogja a magy. élniakarást az idegen földön. Ruzsa Jenő lelkész ur emellett még folytatni fogja a már megkezdett missziós munkáját Hamiltonban és Kitchenerben.

A kitcheneri magy. evangélikus egyház vezetése alól felmentést kapott Walther Hermann száz év. lelkész ur s az egyház további vezetésével annak alapító lelkésze Ruzsa Jenő bízott meg.

A canadai magy. evangélikusság igaz barátja Rev. John Reble minden támogatását megígérte, hogy a magy. evangélikus egyház építő-munkája minél eredményesebb, minél intenzívebb legyen. Szent meggyőződésünk, hogy Isten segítségével siker is fogja koronázni ügyünket.

A BETHLEHEMI GYŰLEKEZET GYÁSZSA.

Fájdalmas veszteség érte gyülekezetünket: Hecskó Mihály, hitbuzgó algondnokunk meghalt.

Hecskó testvérünk már jó ideje betegeskedett, de ő panasz nélkül viselte baját. Nem mutatta a környezetnek, hogy milyen fájdalmak hasitják belső részét. Szorgalmasan dolgozott otthonában és hűségesen szolgált egyházának mintha ez lenne betegségének orvossága. Csak az utolsó hetekben vette át az alattomos betegség a parancsoló szót és a mindig fürge és szaporalépésű algondnokunkat házatájához láncolta.

Hecskó Mihály érezte betegségének súlyos természetét, azért csendben mindent szépen elrendezett és mikor dolgait rendbe hozta saját lábán kórházba ment, ahol egy súlyos gyomorműtétnek vetette magát alá. Az orvosi tudomány már nem segíthetett rajta. Ethel leánya, aki a kórháznak főápolónője is volt, igazi gyermeki odaadással ápolta nagybeteg édes atyját; felesége, született Radik Terézia, aki közel 39 évi boldog házasságban élt férjével, a könyörgésben és imádságban meg nem fogyatkozott. De az Istennek rendelkezését, amely minden emberi értelemnél felette van, nem tudták megváltoztatni. Hecskó Mihály hatodnapra visszaadta hívő lelkét a Teremtés Urának, március 3-án meghalt.

Temetése vasárnap, azaz március 6-án volt. Hófuvásos, zord vasárnap délután volt és mégis rengeteg nép, mind jóakaró és könnyesszemű barátja az elhunynak, kísérte a koporsót a millerhighsi gyászszobából a Sion Magyar Evangélikus templomba és onnan a hellertowni temetőkertbe.

Özvegye és három gyermeke, **Mária** férjezett Sebők Ferencné Akronból, **Ethel** és **István** siratják a felejthetetlen halottat. A jó Isten adjon a gyászoló családnak erőt, hogy a veszteség súlyos keresztjét a hívő szívnek megadásával viseljék.

Hecskó Mihály 1871 május 10-én született a csanádmezei Nagylak községben. Még az óházában tanulta mesterségét, a cipészséget, amelyet azután itt az új hazában is folytatott. Szorgalmas, megbízható ember volt, akinek szava aranyat ért. Igazi férfi jellem, meggondolt és igaz. Beszéde a bölcsnek tanácsa volt, mindig helyén való és értékben súlyos. Sohasem kapatta el magát az utca szelétől, mert férfi volt tetőtől talpig.

Egyházunknak kezdettől fogva hűséges alapító tagja, aki azonban nem folytonos elismerés után vágyódott, hanem mindig új munkakört követelt, amelyet ha teljesített, úgy szerényen félreállt, mint aki a kötelességteljesítésben találja meg örömét, boldogságát és jutalmát.

Gyülekezetünkben Hecskó Mihály halálával pó-

tolhatatlan rés támadt. Nevét soká emlegetjük majd, cselekedeteit pedig imádságos ajakkal áldjuk.

Az ítélet kürtzengésekor pedig támadjon megdicsőült életre és vegye az Urnak szavát — „Jámbor és hiv szolgám . . . menj be a te Urnak örömébe.” Addig is legyen pihenése édes álom, ébredése pedig boldog!

A BIBLIÁS BÁCSI KÉRDÉSEI.

Dear Children: —

First of all, I want to wish you all a very happy Easter Season. May our dear Lord enter your hearts on this Easter Sunday.

Now, I would like to call your attention to the fact, that most of you neglect your duty toward Bibliás Bácsi. Here I am, writing to you every month and I never get an answer from you. Only one little girl answered my last question. I sent her a very beautiful book marker of which I am sure she feels very proud. Don't forget that I have heaps and heaps of these beautiful bookmarkers, and to all those who write to me I will send one.

The question for this month is a very difficult one. I wonder how many of you will be able to answer it correctly.

With love to you all,

Bibliás Bácsi.

SZOMBAT VAGY VASÁRNAP?

Jóska és Ábrahám nagyban vitakoztak Rosenbaum bácsi cipő üzlete előtt. 'Miért van az', kérdezte Jóska, 'hogya a te édes apád ilyenkor szombaton mindig bezárja az üzletét, mikor a többi boltok a legtöbb üzletet csinálják?' 'Az igaz,' felelte Ábrahám, 'hogya a többi üzletek sokat keresnek szombaton, de tudod, nekünk szombatunk van és a törvény tiltja, hogya szombaton nyitva legyenek az üzletek. Te tudod azt, hogya mi jó zsidók vagyunk.' 'De' vetette közbe Jóska 'itt van Klein bácsi szabó üzlete, meg Mr. Lövi ékszerész boltja és azok mindig nyitva vannak szombaton, pedig ők is zsidók.' 'Az igaz,' folytatta Ábrahám 'de az édes apám azt mondja, hogya ők nem jó zsidók, ők nem tartják meg a törvényt. Elrontották őket a keresztyének.' 'Mi az, hogya elrontották őket a keresztyének?' kérdezte kissé sötétödten Jóska. 'No, azért nem kell mindjárt megharagudnod' mondta Ábrahám 'én csak azt

mondom, amit az édes apámtól hallottam. De szeretnék tőled egy kérdést kérdezni. Mond, miért mentek ti **vasárnap** a templomba? Isten nem azt a napot rendelte pihenő napnak. A Mózes törvényében az áll, hogya 'megemlékezzél a szombatnapról, hogya azt megszenteljed?' 'Igaz, azt tudom, hogya Mózes törvénye azt mondja, de azért mi a vasárnapot ünnepljük meg' felelte bizonytalanul Jóska. Meglátszott az arcán, hogya ő maga is kételkedik. 'Miért nem ünneplitek akkor a szombatot a vasárnap helyett?' kérdezte csodálkozva a kis zsidó fiu. 'Erre már igazán nem tudok megfelelni', mondta Jóska őszintén. 'Igazán nem tudom.'

* * *

Pedig Jóskának tudni kellett volna, hogya miért ünneplik a keresztyének vasárnapot szombat helyett. Hát ti tudjátok-e? Nézzétek meg a lentebb közölt bibliai idézetekben. Azok megadják a feleletet.

* * *

Máté 28:1-10.

Milyen nagy esemény van itt leírva? A hét melyik napján történt ez az esemény?

János 20:19-29.

Melyik napon jelent meg Jézus a tanítványok előtt? Melyik napon jelent meg Tamásnak?

Apostolok csel. 20:7.

Melyik napon gyültek össze az első keresztyének imádkozni?

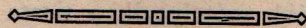
Jelenések könyve 1:10.

Hogya hívták az első keresztyének a hét első napját?

Azt hiszem, hogya ezeknek a bibliai idézeteknek a révén képesek lesztek megfelelni arra, hogya miért ünneplik a keresztyének vasárnapot szombat helyett.

POSTA LÁDA.

Anna U. Terrace, Pa. Leveled nagyon kedves. Irj máskor is. Hova jársz vasárnapi iskolába? Egy könyv jelzöt küldtem neked.

A NAGYHÉTI GONDOLAT.

Az élet forgatagában és a mindennapi élet apró-cseprő bajaiban élő emberiség álljon meg egy pillanatra a kereszt lábánál és eszméljen önmagára. A keresztfáról lenéző Krisztusfő kérdést intéz hozzánk: "Ezt tettem Én az emberiségért! Mit cselekedsz vajjon te Én érettem?" A keresztfa kérdése elvezet bennünket a husvétii felelethez — a feltámadáshoz; a lélekben való újjászületéshez a Krisztus Jézus által. Jertek keresztyének és ünnepljétek mindnyájan nagypénteket, hogya husvétünk legyen!
Papp János László.

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

A LUTHERAN MONTHLY FOR THE HUNGARIAN
LUTHERANS OF AMERICA.

Issued Monthly.

Editor: Andor M. Leffler.

Published at 161 Hazelwood Ave. Pittsburgh, Pa.

SUBSCRIPTION: 1 DOLLAR A YEAR.

AZ ÖSSZETARTÓ ERŐ.

Irta: Papp János László.

Sokszor halljuk innen-onnan, hogy a magyar nem összetartó elem, egymással összeférni, együttmunkálkodni a közös célokért, ideálokért kitartóan harcolni nem igen tud. A turáni átok ott kísért minden magyar megmozdulás, minden magyar szervezkedés bölcsőjénél. A kétségeskedők elkeseredése és peszimizmusa a legjobban indult munkát is megmételtyezi és még a leglelkesebbeket is elkedvetleníti. Amikor keressük a baj okát, kutatjuk, hogy ugyan miért és hogyan történt már megint, hogy egy magyar megmozdulás, egy lelkes fellángolás semmivé lett, már a kezdet kezdetén elhamvadt, kialudt; akkor újra halljuk, hogy ugyan minek is próbálkozni a magyarral, hiszen az ugyis széthuzó; egybeforasztni, egy eszmének szolgálatába állítani a lehetetlenséggel határos. Több mint bizonyos, hogy ez a szkeptikus gondolkodás nyomja rá az enyészet bélyegét minden magyar ügyre, minden igaz célért való magyar megmozdulásra. Ilyenkor aztán azok az ugynevezett — zavarosban halászók — tovább mételtyezik a tiszta magyar lelkeket: "Minek neked a magyar egyház?" "Minek neked a magyar lelkipásztor?" "Minek kell neked magyarnak maradnod itt Canadában, külföldön távol Magyarországtól?" "Minek kell neked magyar igazságokért sikra szállnod?" "Miért kell neked magyar ügyekért, szent célokért anyagi és erkölcsi áldozatokat hoznod?" Ilyen és hasonló hangok aztán a határozatlanok és ingadozók körében melegágyra találnak, s a megkezdett és magyar érdekeket szolgáló ügyeket lerombolják, elgyengítik.

Pedig, ha lélekbe látó szemekkel figyelhetnénk a magyar testvéreink lelkét, akkor nem kellene

a turáni átokról beszélni; nem kellene elkeseredni a közömbösség és nemtörődomség kétségbejítő jeleinek észlelésekor; mert hiszen ott szunnyad, ott él minden magyar ember lelkében a mindeneket összetartó és mindeneket felépítő és alkotó erő A VALLÁSOSság. Büszkén merem mondani, hogy a magyarban ez a legszebb és legértékesebb erő. A vallásosság hatalmas összetartó kapcsa az egész világon élő magyarságnak. Ez az egyedüli eszköz, ami egy táborba tömörítheti, sorozhatja a különböző elvű s meggyőződésű magyar testvéreket. A magyar templomszerető, istenfélő nép, s ha építeni akarunk, ha szervezkedni akarunk, ha egy táborba akarjuk állítani az egész magyarságot, hogy egy közös nagy célért dolgozhassunk, akkor keressük fel őket először a templomaikban. Az a magyar, akit a templomban találunk, imakönyvvel a kezében, imával az ajkán, az nem ismeri a turáni átkot, az nem beszél a széthuzásról, a felekezeti különbségről, mert azt összefüzi a másik embertársával, felebarátjával a testvéri szeretet. Szerintem tehát nincs igazuk azoknak, akik rosszul ismerve az igazi magyart az építés, az összetartás, az együttmunkálkodás lehetetlenségéről beszélnek, mert mindezekre az erő ott él minden vallásos lelkű magyarban. Ha széthuzást, egyenetlenséget tapasztalunk a magyarság szervezkedési mozgalmában, akkor az nem magyar bűn, hanem kívülről betolakodó idegen bomlasztó anyag, ami kivetendő és eltiprandó, mint nem odavaló.

Keressük fel a magyar lelket a templomban. Menjünk el hozzá akkor is, ha csillagos, kakasos vagy keresztes is az a templom, s ott fogjuk találni mindenütt azokat, akikre szükség van. Ha a revízióért akarunk küzdeni, ha a kivándorolt magyarok itteni sorsának megkönnyítését akarjuk előmozdítani, ha ki akarjuk töröltetni a magyar nevet az ugynevezett "nem kívánatosak" listájáról, mindig a templomba jár, vallásos lelkületű magyarságot kell megnyernünk munkatársakul. Bennük egyedül van meg az igazi összetartó erő. Az ő gondolkodásukban nem fogamzik meg a romboló, destructiv csira, mert ott él és ott világít hegyeket és poklokat megdöntő erővel az egyedül összetartó erő: "A VALLÁSOSság."

Blatniczky Jenő Hartfordon. Egy magyar evangélikus lelkész kapta meg a vallás és közoktatásügyi minisztérium csere-öszöndíját a Yale Egyetemre. A fiatal, nagy tudású evangélikus lelkészt Dr. Raffay Sándor, budapesti evangélikus püspök avatta fel lelkésszé a Deáktéri templomban az elmúlt nyáron.

A TIZENKÉT PONT.

1848 március 15-én Budapesten, Petőfi "Talpra Magyar" című költeményével együtt, mint a szólás-szabadság első virágát kinyomtatták a híres tizenkét pontot. Az egyenlőség, testvériség és szabadság nevében kinyomtatott tizenkét pont a következő volt:

1. Kivánjuk a sajtó szabadságát és a cenzúra eltörlését.
2. Felelős minisztériumot Budapesten.
3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrséget.
6. Közös teherviselést.
7. Az urbéri terhek megszüntetését.
8. Esküdtszéket, képviselőket egyenlőség alapján.
9. Nemzeti bankot.
10. Katonáság esküdjék meg az alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.
11. A politikai státus foglyok bocsátásának szabadon.
12. Kivánjuk az uniót Erdéllyel.

**BOLDOG HUSVÉTI
ÜNNEPEKET
KIVÁNUNK!**

EGYHÁZI HIREK.

PITTSBURGH, PA.

Nagyheti istentiszteletek. Március 20, Virágvasárnap d. e. 11-kor, Március 25, Nagypéntek, este 7-kor, Március 26, Nagyszombat, este 7-kor, Március 27, Husvét vasárnap, d. e. 10-kor Urvacsora osztással, Március 28, Husvét hétfő, d. e. 11-kor, Urvacsora osztással.

A Vasárnapi Iskola. Husvét vasárnapján nagyszabású vallásos ünnepélyt rendez az egyház vasárnapi iskolája. A program előkészítésén Turcsányi Gyula és Kozma Margit tanítók fáradoznak.

A Tabitha Biblia Kör. A Kör tagjai gyűlésü-

ket tartották Pető István és neje, majd Ifj. Hroynecz István és neje otthonában. Mind két alkalommal vallás-történelmi felolvasás volt a gyűlés tárgya.

Az Evangél.kus Oltár Egylet. A múlt hó folyamán egy jól sikerült Bingó-Party-t rendezett az Oltár Egylet. Az adósság törlesztésébe az Oltár Egylet 50 dollárt fizetett az egyház pénztárába.

Az egyházközség. Március 20-án nagyszabású névnap vacsorát rendez az egyház iskola termében. A József, Sándor, Zoltán és Julianna nevek tiszteletére van a vacsora rendezve. — Május végére nagy kert majálist tervez az egyház. Az előkészítő bizottság már ki lett nevezve. — Virág Vasárnapján és a Nagyhéti istentiszteletek alatt kéretik mindenki arra, hogy a bőjti bünbánati-perselyeket szíveskedjenek beszolgáltatni.

Keresztelés. Ifj. Molnár József és neje fii gyermekét március 6-án kereszteltük. A gyermek a József nevet nyerte a szent kereszttségben. Kereszt szülők voltak Molnár László és Üveges Anna. Az Ur áldja meg a kisdedit.

Temetés. Február 14-én temettük egyházunk szertartása szerint Kardos Imrét. Élt 51 évet. Soktagu családja és rokonsága gyászolja. Béke poraira.

NEW BRUNSWICK, N. J.

Társas vacsora. Az egyház f. év február 7-én tartotta fair-i vacsoráját, melyen az egyháztagok ajándékozta tárgyak sorsoltattak ki. Tiszta jövedelem az egyház pénztára javára \$262.70.

Keresztelés. Február 21-én lett Horvann Frigyes és neje kis fia Frigyes, Henrich névre keresztelve. Keresztszülők Brackmann Frigyes és Brackmann Gizella voltak. Nevelkedjék a kis fii Isten és a szülők örömeire.

BETHLEHEM, PA.

A Tabitha Nőegylet. Ez a nőegylet már annyit áldást hozott a mi gyülekezetünkre gyűjtő és építő munkájával, hogy a dicséretet méltán megérdemli. Január 24-én tartott teaestélye a Nőegyletnek szintén közel 40 dollár jövedelmet hozott az egyháznak. Hálás köszönet a Nőegylet buzgó tagjainak.

Az Ifjusági Kör. Ifjusági Körünk a Nőegylet tagjaival karöltve február 7-én egy remek estélyt rendezett szineloadással és egyéni programszámokkal. Két egyfelvonásos vígjáték ment, ugymint "Három lencse" és "Fáni orvos-sága." Az egyéni számok főleg énekszámok voltak. Szerepeltek Mrs. Babics, Veres József kántortanító, Mr. Péter, Mr. Kovács Elemér, Mrs. Chanda és Bakajsa Miklós. Az ünnepély minden tekintetben nivós és sikeres volt.

DETROIT, MICH.

Istentiszteletek sorrendje. Virág vasárnap, március 20, fél 10-kor angol, fél 11-kor magyar istentisztelet. Nagypéntek, március 25, fél 11-kor magyar, este 7-kor angol istentisztelet. Husvét vasárnap, d. e. fél 10-kor angol, fél 11-kor magyar istentisztelet. A magyar istentisztelet keretében történik meg a konfirmáció és az urvacsora kiszolgáltatása. Ugyanaznap este 7-kor hálaadó magyar istentisztelet. Husvét hétfőjén d. e. 11-kor magyar, este 7-kor angol ünnepzáró istentiszteletek.

A "Leánycsel" előadása. Az Oltár Egylet buzgó tagjai serényen készülnek a "Leánycsel" című nagy szindarabbal, mely április 17-én kerül előadásra.

Eljegyzés. Németh Károly, Németh József és neje ecorsei lakosok fia, eljegyezte jövődöbeli hitvestársának Varga Lidiát, Varga János és neje Cottrell uccai lakosok leányát.

KITCHENER, ONT. CANADA.

Vendég lelkész. Február 21-én az Isten Igéjét Papp János László, windsori ev. lelkész hirdette. A vendég lelkész szavai maradandó nyomokat hagytak a gyülekezet lelkében. Köszönet érte.

Keresztelések. Február 16-án részesült a kezestség szentségében Papp Rezső és neje újszülött leánygyermek, ki a keresztségben Emilia, Ilona neveket nyerte. A keresztszülői tisztiséget Papp János László windsori lelkész és neje töltötték be. A keresztelést Csonták Ferenc lelkész végezte. Február 21-én Papp János László lelkész keresztelte Jurdik Ferenc és neje gyermekét, ki a keresztségben Adél és Margit neveket nyerte. Keresztszülők voltak Thausz János kitcheneri és Dánielisz Margit torontoi lakosok. Isten áldása legyen az újszülötteken s növekedjenek testben, lélekben és kedvességben Isten és emberek előtt.

BRIDGEPORT, CONN.

Tégla jegyek árusítása. Tégla jegyekből eddig befolyt összesen 30.60 dollár. Szekeres Pál és neje 5, Márton László és neje 5, Özv. Gyenis Lászlóné 1.90 dollár ára jegyet adtak el. Ezen szép igyekezet buzdítson másokat is munkálkodásra.

A Csonka Honvéd került előadásra március 12-én, Sztraborny András buzgó evangélikus hívő fáradhatatlan és kitűnő rendezésében. Szerepeltek: Varjas Lajos, Dienes Margit, Varjas Bözsike, Czigány Ferenc, Márton Eliz, Sztraborny János, Szokody Rózika, Sztraborny Margitka és Hudák Annuska.

A cserkész csapat. Cserkészjeink már egy egész

szakaszt alkotnak. Tagjai a következők: Ifj. Szekeres Sándor, parancsnok; Galbicsek János, segéd-vezető; Márton József, Meronly József, Németh Lajos, Németh Imre, csapatvezető, Horváth Károly. Jelen voltak Hudák Béla, Roboz Imre és Weltner János. Azokat, akik részt szándékoznak venni ebben az áldásos munkában, a cserkész-felszerelés nehézsége ne akadályozza, mert a parancsnokság úgy fogja intézni az ügyet, hogy a szülőket semmiféle teher ne nehezítse.

A Vasárnapi Iskola. Gyermekjeink ebben az esztendőben a 49, 46, 174, 184. számú énekeket tanulták meg. A Kis Káténak a tanulásában is szépen előre haladnak. Adományaikból 11.55 dollár, teaestélyükből 19 dollár folyt be a pénztárba. Az iskola pénztárosa Takács Gyula, ellenőrje Ferenczek Etelka. Szolgáljon szép haladásuk azon szülőknél is buzdításul, akik még nem küldték el gyermekeiket.

WINDSOR, ONT. CANADA.

Emlékünnepély. Március 15-ét méltó keretek között ünnepelte meg a gyülekezet. Az ünnepély keretében az evangélikus gyermekiskola növendékei bemutatták a "Hungária" című irredenta szindarabot. A szindarabon kívül a következő testvérek szerepeltek: Gaál István, a Férfi Énekkar, Rajki József, Daróczy Bandi, Nagy Magduska, Varga Béla, Grauzer Margitka, Papp János László, lelkész, Pohánka Vilmos, Varga Zoli, Daróczy Ella, az Ev. Gyermekkar, Pavlinyi Nelli, Pohánka Juliska, Madách Mgduska és Madách Mihály, gondnok. Az ünnepély anyagi jövedelmét az ERŐS VÁR című magyar evangélikus lapra fordítottuk.

Műsoros teaestély. Az Evangélikus Nőegylet buzgó tagjai március 20-án, virágvasárnapján este fél nyolc órai kezdettel műsoros teaestélyt rendeznek az iskolatermünkben. Az érdekes műsorszámokon kívül a gyermekiskola növendékei ismét szerepelni fognak egy kis szindarabbal. Az estély tiszta jövedelmét — mely önkéntes és tesszesszerinti adományokból fog állani — a nőegylet az új templomban elhelyezendő szószék és oltár terítők vásárlására fogja fordítani. Legyünk jelen mindnyájan és támogassuk nőtestvéreinket e nemes munkájukban.

Ünnepi istentiszteletek sorrendje. Március 20, virágvasárnapján, d. e. fél 11-kor, ünnepi istentisztelet. Március 25, nagypénteken, d. e. fél 11-kor. Március 26, nagypénteken, este fél 8-kor, bűnbánati istentisztelet. Március 27, husvét vasárnapján, d. e. fél 11-kor liturgikus ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás. Március 28, husvét hétfőjén, d. e. fél 11-kor hálaadó ünnepzáró istentisztelet.

NEW YORK, N. Y.

Táncmulatság. A gyülekezet buzgó tagjai a bőjti napok beköszöntése előtt nagyszabású táncmulatságot rendeztek, melynek tiszta jövedelme az egyházközség pénztárába folyt be. Hálás köszönet mindazoknak, akik buzgó munkálkodással sikeressé tették ezt a társadalmi eseményt.

CALDWELL, N. J.

A nagyhét. Az egyház tagjait fokozatos buzgalomra és az Isten házának szorgalmas látogatására buzdítja a Krisztus szenvedésének emlékezése. Minden jó keresztyén szent kötelességének kell hogy érezze az istentiszteleteknek szorgalmas látogatását, úgy a Nagyhét, mint a husvéti ünnepek alatt.

CLEVELAND, OHIO.

Az Oltár Egylet hirei. A clevelandi evangélikus Oltár Egylet múlt havi gyűlésén megválasztotta az ERŐS VÁR című evangélikus lapot hivatalos lapjának és a lap anyagi támogatására 5 dollárt szavazott meg. Az Oltár Egylet, mely minden egyházi munkából kiveszi a részét méltó dicséretet érdemel nemes cselekedetéért.

C. E. M. L. M. B. S. és Templom Egylet. A Betegsegélyző egylet februári rendes gyűlésén lelkesedéssel megszavazott 30 dollár évi segílyt az ERŐS VÁR lap számára, mely összeget kéthavi részletekben fogja az egylet pénztárnoka folyósítani a lap számára. A nemes cselekedet a lutheri hitnek egyik szép megnyilatkozása. Köszönet érte.

BUFFALO, N. Y.

Tájékoztató. Angol istentisztelet és vasárnapi iskola d. e. fél 10 órakor. Magyar nyelvű istentisztelet d. e. 11 órakor. Bőjti istentisztelet szerdán este 8 órakor. Énekkar és ifjusági egyesületi gyűlés minden csütörtökön este 8 órakor. Presbiteri gyűlés a hónap első keddjén este 8 órakor. Nőegyleti gyűlés a hónap első szerdáján este 8 órakor.

Keresztelők. Február 7-én kereszteltük meg Kálmán Lajos és neje sz. Kórody Etel kisfiát. A gyermek Lajos és István nevekre lett keresztelve. Keresztszülők: Sipőcz Péter és Sándor Ilona. Molnár József és neje sz. Bors Ilona kisfiacskáját február hó 10-én kereszteltük meg Imre és Tibor névre. Keresztszülők: Bartha György és neje sz. Bandy Margit.

Személyi hírek. Szimeiszter Károly egyházunk pénztári ellenőre és régi, hűséges tagja majdnem végzetes autószerencsétlenségnek lett áldozata. A Niagara Streeten egy autó oly szerencsétlenül

ütötte le, hogy koponyatörést és egyéb sérüléseket szenvedett. Most már a gyógyulás útján van. — A Vánkos család tiszteletre méltó idős feje, Vánkos Lajos február 21-én volt 80 éves. Ez alkalommal a család vacsorát rendezett 'Vánkos Bácsi' tiszteletére. Az egyház javára 25 dollár és 37 centet adtak össze ezen a lelkileg szép családi ünnepen. — Bartha István hittestvérünk nyakoperáción esett át a City kórházban. Az operáció sikerült. Legyen Istennek hála.

Szeretet vacsora. Február 28-án rendezett társas vacsorának a tiszta jövedelme 25 dollár és 46 cent volt. Hálás köszönet mindazoknak, kik a siker érdekében fáradoztak. A Február havi kártya party, melyet a Nőegylet rendezett 24 dollárt jövedelmezett.

Egyéb hírek. A Nőegylet az egyháznak 46 dollárt ajándékozott. Isten áldása legyen a nemes szívű adakozókon.

PALMERTON, PA.

A Palmertoni Egyházban temetésre szólaltak meg a templom harangjai. Március hó 3-án kísértük ki a temetőbe Takács Dénes és neje született Balejcs Anna kilenc hónapos leánygyermekét, Ilonkát. A szülőkön kívül három fiutestvér, Ernő, István és Dénes siratják a családfáról lehullott életbimbót. A kegyelmes Isten vigasztalja meg a megsomorodott sziveket.

PERTH AMBOY, N. J.

Mozgalom az "Erős Vár" érdekében. Dacára a nehéz anyagi viszonyoknak, mely mindnyájunkat érint, a lelkésznek vezetésével mozgalom indult meg az irányban, hogy az egyháztagek között olvasó tábort szerezzünk az ERŐS VÁR című evangélikus lap részére. Eddig négy testvérünk fizetett elő a lapra. Azok, akik a lapra előfizetni óhajtanak, lépjenek érintkezésbe a lelkésszel.

SOUTH NORWALK, N. J.

Megindult a missziós munka. A bridgeporti egyházközség lelkésze, Szebik Károly a U. L. C. A. Misszió Igazgatóságától engedélyt kapott arra, hogy South Norwalk-on megkezdje a missziói munkát. Eddig a lelkésznek 38 evangélikus családról van tudomása ezen a területen. Az Ur áldja meg a munkát.

AKRON, OHIO.

Lelkésztávozás. A "LUTHERAN" című angol evangélikus lap, az egyetemes egyház hivatalos lapja közli, hogy Zimmermann Rezső ev. lelkész ur, aki az akroni gyülekezetnek szeretett lelkipásztora, állásáról lemondott, tekintettel arra, hogy Magyarországra szándékozik menni.

DETROITI, MICHIGANI, MAGYAR ÁG. HITVALLÁSU EVANGÉLIKUS (LUTHERÁNUS) FÉRFI ÉS NŐI BETEGSEGÉLYZŐ ÉS TEMETKEZÉSI EGYLET

Alakult 1906 Szeptember 24-én.

Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján az evangélikus iskola helyiségében: Thaddeus és Sloan St. sarkán délután 2 órakor.

Az egylet tagja lehet 16 évtől 50 éves korig minden lutheránus vallású férfi és nő, vagy vegyes házasságban élők, ha az egyik fél lutheránus és tagja az egyletnek.

Havi díj 80 cent, melynek ellenében fizet összesen 500 dollár betegsegélyt; halálozás esetén 100 dollár temetési költséget és annyi haláleseti dollárt, ahány tagja van az egyletnek.

Elnök: Koncz János, 406 So. Harbaugh Street, Detroit, Mich.; alelnök: Therry Laojs; jegyző: Mező János; pénztárnok: Tóth István, 8100 South Street, Detroit, Mich.; levelező titkár: Nagy István, 66- Schroeder Ave., akihez minden az egyletet érdeklő levél és megkeresés küldendő; valamint minden betegsegélyre szóló bizonyítványt, a rendes havi gyűlés előtt 3 nappal kézbesíteni kell a pontos kiszámítás miatt; házkezelő: Sofranko András; ajtóőr: Bedők János; pénztári ellenőr: Garab János; titkári ellenőr: Orbán Sándor; számvizsgálók: Mjógor Sándor és Blatnik Lajos; bizalmi férfiak (trustees): Blatnik István, Németh Kálmán és Bertalan János; férfi beteglátogató: Fejes József, 1135 So. Beatrice Street, Detroit, Mich.; női beteglátogató: özv. Csapó Károlyné, 738 Cotterell Street.

Egyleti orvos: Dr. M. E. Kohn, 8100 West Jefferson Ave., Detroit, Mich. — Telefon: Vinwood 2—1890.

Első fiók New Brunswick, N. J. Levelező titkár: Mihály Pál, 214 Hamilton St.

Második fiók Perth Amboy, N. J. Levelező titkár: Küzma János, 1011 State St.

Harmadik fiók Windber, Pa. Levelező titkár: Kan-kula János, 642 Railroad St.

Negyedik fiók Buffalo, N. Y. Levelező titkár: Zatykó János, 167 Esser Ave.

Ötödik csoport Windsor, Ont. Canada. Levelező titkár: Lehoczky István, 1560 Marennette St.

Hatodik csoport Montreal, Quebec Canada. Levelező titkár: Hegedüs Sándor, 2051 St. Christophe Str.

A CLEVELANDI LUTHER MÁRTON B. S. ÉS TEMPLOM EGYLET.

Alakult 1912 December 1-én.

Az Egylet gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján az Evangélikus Egyház iskola termében.

Elnök Bendes Zsigmond. Alelnök Dombi László. Jegyző Péntek Pál, 2779 East 124th St. Cleveland, Ohio. Pénztárnok Kozsár János. Pénztári titkár Balogh Ferenc. Ellenőrök Borbély Sándor, Trenka László és Bence Mihály. Számvizsgálók Varga István, Paulovics Károly és Nyári Márton. Házkezelő Bendes József. Zászló vívők Babinyecz Pál és Kovács Mihály. Hivatalos orvos Dr. Börm János

A CLEVELANDI ÁG. HITV. EV. OLTÁR EGYESÜLET

Alakult 1907 október 21-én.

Tisztikar az 1932-ik évre: elnök Nyári Mártonné, jegyző Dombi Lászlóné, 2957 East 115th St., pénztárnok Paulovics Károlyné, pénztári titkár Bors Károlyné, ellenőrök és számvizsgálók Bendes Lajosné és Varga Istvánné.

Az egyesület vagyona: 1,257.08 dollár. Havidíj 10 cent személyenkint.

Az egylet gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján.

Detroit, Michigani Magyar Ág. Hitvallású Evangélikus (Lutheránus) Férfi és Női Betegsegélyző és Temetkezési Egylet.

FELHIVÁS

AZ AMERIKAI ÖSSZMAGYAR LUTHERÁNUSSÁGHOZ!

A detroiti Első Magyar Lutheránus Férfi és Női Betegsegélyző Egylet, mely Amerikának egyben legnagyobb magyar lutheránus egylete, tagszaporításcéljából

**1932 július hó végéig beállási díj nélkül vesz fel új tagokat
16 évtől 50 éves korig.**

Tagjai részére fizet 500 dollár betegsegélyt 80 cent havi díj ellenében, elhalálozás esetén 100 dollár temetési költséget s annyi haláleseti dollárt, ahány tagja van az egyletnek.

Az egyletnek van négy működő fiókja, ezek: New Brunswick, N. J.; Perth Amboy, N. J.; Buffalo, N. Y.; Windber, Pa. és két csoportja — Windsor, Ont. és Montreal, Queb. Canada.

Nagy István, levelező titkár,

661 Schroeder Avenue,

Detroit, Michigan.